

Mjesec borbe protiv raka dojke i Dan ružičaste vrpce (6. rujan)

Listopad je mjesec borbe protiv raka dojke, a prve subote istog mjeseca obilježavamo Dan ružičaste vrpce čiji je cilj istaknuti važnost ranog otkrivanja raka dojke.

Danas je rak dojke najčešći uzrok smrti od raka u žena u svijetu od kojeg je tijekom 2018. godine umrlo više 600 000 žena, a obolilo ih više od 2 milijuna. U Republici Hrvatskoj (RH) rak dojke je najčešće sijelo raka u žena od kojeg obolijeva četvrtina žena novooboljelih od raka. Prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (HZJZ), od raka dojke je u RH tijekom 2015. godine obolilo 2748 žena. Sukladno Izvješću o umrlim osobama u 2017. godini (HZJZ, prvi rezultati) u našoj zemlji su iste godine od raka dojke umrle 853 žene. U Brodsko posavskoj županiji (BPŽ) rak dojke također predstavlja najčešće maligno oboljenje u osoba ženskog spola od kojeg je 2015. godine obolilo 83 žene, a 2016. godine njih 29 je umrlo.

U cilju otkrivanja raka u ranom stadiju, smanjenja smrtnosti i poboljšanja kvalitete života bolesnica s rakom dojke, Vlada Republike Hrvatske je 2006. godine usvojila Nacionalni program ranog otkrivanja raka dojke. Programom se svake 2 godine na mamografski pregled pozivaju žene u dobi od 50-69 godina. Pregled (radiološka snimka dojki) je besplatan i dobrovoljan za sve korisnice programa. U našoj županiji ovisno o mjestu boravka, pozivi se poštom dostavljaju ženama koje po primitku istoga odlaze na mamografski pregled u OB Nova Gradiška te u OB „dr. Josip Benčević“ u Slavonskom Brodu. Trenutno je tijekom 5. ciklus pozivanja kojem su obuhvaćene žene u godištima rođenja od 1947.-1966. godine. Pored mamografije, važno je istaknuti i vrijednost samopregleda dojke pri čemu se kod svake uočene neuobičajene promjene i/ili simptoma (bolna i otečena dojka, neuobičajeni iscjedak iz dojke, promjena oblika dojke i/ili bradavice, kvržica na dojci...) žene trebaju pravovremeno javiti svom liječniku.

U slučaju ranog otkrivanja bolesti te ispravnog liječenja, više od 90% bolesnica s rakom dojke se može izliječiti. Upravo radi navedenog, već gotovo 25 godina u nizu, na Dan ružičaste vrpce podsjećamo i informiramo javnost na važnost pravovremenog otkrivanja raka dojke s ciljem povećanja broja izlječenih osoba.

Izvor podataka: Internet stranica i publikacije Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, Internet stranica Svjetske zdravstvene organizacije.

Autor: Ivan Štivić dr.med
spec.epidemiologije